

Offentliggjort 20.10 2001 01.00 i Morgenavisen Jyllands-Posten

Nyrup behøver ikke spørge før NATO-aktion

Af SANNE GRAM

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen (S) behøver ikke at samle et flertal i Folketinget, før regeringen kan indsætte korvetten »Niels Juel« i NATOs flådestyrke i den østlige del af Middelhavet. Den danske korvet skal nemlig udelukkende deltage i overvågning, kontrol, patruljer og aflastning af USA i krigen mod Afghanistan.

Derfor hører aktionen ikke under »anvendelse af militære magtmidler«, som netop kræver en accept fra det danske Folketing. Det siger danske eksperter, som dog påpeger, at Danmarks regering har tradition for at have et politisk flertal i ryggen, når de træffer så væsentlige beslutninger:

»Juridisk set skal man ikke spørge Folketinget, men man gør det for en sikkerheds skyld. Man kan jo godt bede om samtykke, selv om det ikke er nødvendigt,« siger Ole Espersen, professor i folkeret ved Københavns Universitet.

Det er grundlovens paragraf 19, stk. 2, som kræver en accept fra Folketinget, hvis danske soldater og materiel skal deltage i direkte kamp, men ifølge professor i statsret ved Århus Universitet Jens Peter Christensen, er paragraffen ikke aktuel i dette tilfælde.

Politisk klogt

I realiteten behøver regeringen kun at rådføre sig med Folketingets Udenrigspolitiske Nævn, men det er politisk klogt at få en opbakning i Folketinget, vurderer han:

»Regeringen har pligt til at rådføre sig med Udenrigspolitisk Nævn, men der er tradition for, at man hellere spørger én gang for meget end én gang for lidt. Det er en politisk fornuftig handling og en måde at markere vigtigheden af aktionen,« siger Jens Peter Christensen og påpeger, at nødvendigheden af Folketingets opbakning er et led i, at udenrigspolitikken bliver trukket mere ind i det almindelige politiske spil.

»Historisk set har Folketinget gnavet sig ind på regeringens kompetencer og fungerer i høj grad som en kontrollant af udenrigspolitikken. Det er det, vi ser her,« vurderer Jens Peter Christensen.

Udsendelsen af den danske korvet sker et par måneder tidligere, end Danmark i henhold til sine forpligtelser overfor NATO skulle indsætte styrker i alliancens stående flådestyrke.

Træning

Blandt andet for træningens skyld sender Danmark korvetter af sted tre måneder om året, og den periode skulle have ligget i det kommende forår, oplyser kommandørkaptajn Gustav Lang, der er chef for operationssektionen ved Søværnets Operative Kommando.

Beslutningen om at sende korvetten af sted for at aflaste amerikanerne i deres krig mod Afghanistan og Taleban-styret tages i Folketinget i den kommende uge.